

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 " —
Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
Tanítóknak és kézműparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
Főmunkatárs
MAROSÁN JÁNOS.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők. (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyitlét sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Mert bekisér a csendőr . . .

Irta: **Bodnár Gáspár.**

Tudom, hogy kíváncsian fogja kérdezni az olvasó:

— Ugyan mit akarok ezzel a különös című cikkellyel?

Hát nem késlekedem. Sietek a felelettel.

Az új büntető-törvény serdülő gyermekekre, ifjakra, kik az igazságszolgáltatással összeütközésbe kerülnek, külön gondot fordít. Szociális érzékkel, javító, nevelő cézzal külön bíróság elé rendeli és ügyüket, külön tekintetek számbavételével tárgyalja.

A szatmári kir. törvényszéknél a minap volt az első ilyen gyermeknap, mint ahogyan a törvényszéknél nevezik. Ott állott a gyermekbíróság előtt néhány szerencsétlen gyermek, hogy meghallgassák a bíróság atyai intését, de elvegyék a törvény intenciójának, szellemének megfelelő büntetésüket is.

Mikor a bíróság — a többi közt — egy kamaszosodó fiuval végzené a tárgyalást, a vezető bíró atyai szeretetének melegével fordul hozzá és körülbelül így beszél:

— Ládd-e fiam, te tanultad a szülei háznál, tanultad az iskolában, hogy amit tettél: az bűn. Attól őrizkedned kell, mert megvér az Isten, aki mindent lát, tud és hall. Ne tégy tehát többé soha ilyet, mert nem csak a jó Isten keze fog utólérni, de szomorúságot szerzesz szüleidnek és szégyenre leszesz a faludnak is. Ugy-e nem fogsz többet ilyet tenni?

— Nem!

— És miért nem fogsz ilyet tenni?

— Mert bekisér a csendőr — felelte a fiu egész közvetlenséggel.

Uraim! Alljunk meg kissé, csak legalább néhány perczre a feleletnél. Ne hagyjuk elröppenni. Szegezzük ide. Mert érdemes a megrogzításra.

Vannak ugyanis jelenségek, melyekből a gondolatok, érzések, következtetések egész raja váltódik ki. Jelenségek, melyek oda esapódnak az elmékhez, bele az agyba, egyetlen pillanat alatt.

Lélektanilag ez a törvényszéki jelenet is ilyen. Annak a gyermeknek ajkáról egy jellemző, sokat mondó ítélet röppent el egész aka-

ratlanul. Ez az ítélet rettenetes, meztelen, de hű tükrét mutatja ami társadalmunk egész lelkületének, gondolkodásának, irányának, mely irány felé visszatántoríthatatlanul siet, sőt rohan ami korunk. Amely gondolkodást, lelkületet, érzést megtaláljuk társadalmi életünk egész vonalán . . .

A lelkiismeret teljes hiányát . . .

Erkölesöt vallás nélkül. Becsületet, mely csak arra vigyáz, hogy a büntetőtörvénykönyv §-ival összeütközésbe ne jöjjön. Tartózkodást mindattól, ami miatt az embernek a csendőrökkel gyúlne meg baja. Ez a lelkület ma nemcsak a a népnek alsó rétegében, de a társadalom majd minden osztályában jellegzetes tünetény, mindig szélesedő, gyűrűzetes jelenség.

A lelkiismeret megtompult ma az emberek sokaságában. Az a sok féltudomány, melyet uton-utfélen magukba szednek a lelkek: végkép elsikkasztja azt az erkölcsi érzéket, mely magaslatra emeli a lelket, hogy tegyük a jót a jóért magáért és kerüljük a rosszat azért, mert az rossz.

Izolda.

Tavaszi utója volt, mikor az ifju és a leány megismerkedtek. És örök tavaszt hozott ez ismeretség a leány szívébe.

*

A vén bűnös, öreg nap kárminnal vegyes ezinóber korongja szégyenkezve buvik a hegyek mögé, sietve szedi össze rakonezátlan, elmaradozó sugarait, bánkódva, hogy a szolid falusi emberekre bocsátotta legkínzóbb eszköznél kegyetlenebb esemetét; tűzsugárkévéit.

Bekövetkezik az annyiszor megénekelt falusi est. Örök e théma. Mindig jönnek új és újabb költők, kik duzzadó erejükkel tovább forgatják a kaleidoszkópot, esodás új képet tárva a néző elé . . .

Egy nyárba hajló nap estéjén tudták meg egymás létezését a 18 éves fiu kisváros gyermeke, és a hasonló öreg leány, falu ne-

veltje. Árva volt mindkettő. A leánynak még élt az anyja, éltek csekély nyugdíjból, mint annyi sok elszegényedett uri család.

Egy sirhant hozta közelebb őket egymáshoz. Többször találkoztak. Ismeretségük megerősödött. Hamar kiolvasta egymásból az egyszerűséget, barátokká lettek.

És pár nap multán a delelő pontja felé haladó égi óriás az egyik hegy tetején fekvő erdőség lombzatán keresztül kandikálva, ott látta egy turista széken a leányt és nem messze tőle az ifjut a fűben ülni. Hallgatagon élvezték az enyhe, kellemes levegőt, gyögyörködtek a festői tárgyak szemlélésében, elbűvölve hallgatták az erdő apró énekeseinek változatos dallamait. A távol levő nyáj kolompjainak hangját lehelték hozta az üde szellő, és szépen illeszkedék e harmóniába a bugyogó forrás szelid esörgedezése, hova Izoldának apró szolgálatokat teljesítő kis öcse fristítő nektárért távozott.

Kevesett beszéltek. Annál jobban érezték az eléjük táruló természet kis részletekben is esodás panorámájának fenségességét.

Kart karba öltve ereszkedtek a meredek lejtőkön, jártak a ritkán taposott utakon. A természetszeretet vonzotta őket ide. Édes érzelmek jártak keresztül rajtuk. Gondolkázásuk azonban esupa idealizmus volt, összes érzékeik egyedül a természeti szépségek élvezetének hatása alatt állottak. Fatalabbak voltak, sem hogy a számító világ összeadását és osztását ismerték volna. Sokkal erkölcsösebb eszmék és környezet által neveltettek, sem hogy a fonnyadt, kihalt szívi emberek ítéletéről, kik minden érzelemben érzékiséget látnak, tudomással bírtak volna. Nem tudtak a számos, magukat feltölti önkéntes erkölcsörökről, kik mindenütt szálkát keresnek, mindenben szálkát vélnek látni, nem figyelmezve ugyanakkor a saját gerendáikra, sőt nem látva, hogy ők maguk, egész lényök egy kiáltó gerenda, mely a társadalom erkölcsisé-

— Két szentkép diszes aranyozott kerettel ingyen, ki 25 forinton felül bevásárol —
Krámer Jeremiás butorkereskedésében **Szatmár** a színházzal szemben.

Helyben készült legjobb minőségű ebédlő és hálószoba berendezések olesón kaphatók.

Lelkészek és tanítók részére 10% árkedvőzményt nyujtok.

Valóban a becsület, a kötelességtudás, a hivatali hűség, tisztaság, lelkiismeret, Isten nélkül csak kártyavár, mely az első legkisebb szellőre összeomlik.

Oltsátok ki az Istent, a lelkiismeretet, írja Lamartine és éj támad a társadalomban, az emberekben, a hivatalokban. Az erényt bünné és a bünt erénynek tarthatjátok.

Csak a nevelés új iránya segíthet — mondta nem rég egy jeles államférfi. Annak a nevelésnek iránya, melynek magvát, középpontját a lelkiismeret, a lelkiismeretre való nevelés képezi, különben bomlás előtt állunk.

Ami nevelési rendszerünk a legelső foktól egész fel . . . hangzik egy másik ékes ajkról a panasza — teljesen elhanyagolja a gyermek-iffjuság benső meghódítását. Azért vannak ma az emberek lelkiismeret hiányában . . .

Igazán és esattanósan mondotta Felmeri is, hogy a lelkiismeret többet ér száz csendőrnél a társadalom számára. És ha a lelkiismeret nevelésének szálait újra kézen nem fogjuk: akkor hiába való lesz, ha minden második embert csendőrruhába öltöztetjük is.

Sokszor, naponként hallom a szülői aggodást, hogy gyermekeik számára felügyeletet biztosítsanak. Majd az állam is, egyetemben a jótékony, szociális intézményekkel, mindig csak arról beszélnek, hogy felügyelet alá kell helyezni a gyermekeket.

Jól van! A felügyelet mindenestre pedagógiai eszköz. De a lelkiismeret kialakulása nélkül mit sem ér. Mert kétarcu gyermekeket és két-

lelkiüket fogunk nevelni. A felügyelő jelenlétében és nem létében való gyermeket, aki csak azért nem lop, csak azért nem teszi a rosszat, mert fél, hogy a csendőr bekiséri. Istenre ő nem is gondol. És amilyen a reggel, rendesen olyan lesz az egész nap is. Amilyen gondolkodásra, érzésre jutott a gyermek, olyan irányban fog cselekedni — felnőtt korában is.

Nem nyul a máséhoz, míg a zsandárt látja. De zsandár nélkül — szabad a vásár.

„Egyesüljünk“.

Az Ung—beregmezei róm. kath. néptanító egyesület a múlt év október havában tartotta nevezetesen közgyűlését, melynek egyik tárgya volt az ungmegyei általános néptanító egyesület azon felhívásának tárgyalása, miszerint fenti egyesület olvadjon be az általános tanítói egyesület keretébe, hogy „hivatalos“ tantestületet alkossunk.

Nagynevű agilis elnökünk, Benkő József apátfőesperes ur az Ő ékesszólásával, meggyőző érveivel mintha csak egyes jelenlévő tanító szívébe látott volna mint a nyáját látó jó pásztor, tiltakozott ezen egyesülés ellen: nem mintha a jelzett egyesület szorososan vett működésével, avagy a tanügyet érintő közérdek szempontjából nem volna szolidáris, hanem mint bőven fejtegette, ha már egyesülnünk kell, úgy egyesüljünk a „Szatmár—Ugoesamegyei róm. kath. néptanító egyesülettel“, egyesüljünk mi róm. kath. tanítók egyetemlegesen és alkossuk meg más egyházmegyék példájára a Szatmár egyházmegyei róm. kath. néptanító egyesületet főpásztorunk — megyés püspökünk mint apostoli tanítónk védősége alatt.

Múlt évi gyűlésünk jegyzőkönyvileg ily

értelemben hozta meg határozatát általános lelkesedést keltve; hogy ezen fontos határozatról az illetékes tényezők is tájékozódjanak, talán nem lesz érdektelen dolog ezen minket Ung—Beregmezei róm. kath. tanítókat közlő érdeklő nagy horderejű kérdéstről egyet-mást elmondani.

Meggyőződésem szerint tanító egyesületi életünk mai alakjában és szervezetében sokáig nem lehet, mert nem felel meg a mai viszonyokhoz mért feladatának oly mértékben, hogy ezáltal egyrészt az állam, az egyház és társadalom kellő elismerő támogatását, másrészt a tanítóság egyetemének lelkes buzgalmát, tevékeny és gyümölcsöző közremunkálását előidézhetné. Mai egyesületünk csekély számánál fogva ugyanis sem nem igazán hivatalos, sem nem szabad egyesület. Ennélfogva tele van félszeg helyzetekkel, lehangoló bizonytalansággal s ezekből eredő leküzdhetlen akadályokkal. Ebben rejlik főként multjának csekély sikere s jövőjének reménytelensége. Hiszen ami sikert eddig szellemi téren munkálkodásával elért, egyedül fáradhatlan elnökünk fenkölt személye s ékesszólása ambitionálta lelkes klasszikus megnyitóiával s munkásságra való serkentésével, de fájdalom a hivatalos tanügyi körök működésüket figyelemre sem méltatták, mert távolmaradásukkal tüntettek.

Már pedig a mai tengődés se hus, se hal állapot nem méltó egy művelődésre törekvő, haladni vágyó egyházmegye intelligens tanítóhoz; mert hogy mi szükségünk van nekünk róm. kath. tanítóknak az egyházmegyei róm. kath. tanítókat megalakítani a saját osztályérdekeink szempontjából, azt mindnyájan tudjuk és érezzük, amennyiben az egyesülésben, az egységben rejlő erőfelismerés rohamos gyorsasággal hódítja meg mind szélesebb és szélesebb körben a legkülönbözőbb társadalmi rétegeket, valamint a tanítók egymás iránti szolidaritás eszméjét előmozdítván,

gét jobban súlyosítja, mint a mennyire annak fentartását czélozza.

Nem tudták ők mindezt. Egész napon át az ártatlanság bájos naivságával élvezték a természeti szépségek nyújtotta örömet. S este egy kedves, élvezetes nap emlékével váltak el.

Pár ilyen kirándulást tett a két természetrajongó. Azonban a kaján sors megirigyelve mulatságukat ágyba dönté az ifjút. Féltetegen való elutazáskor is csak levélben tudott elbucszuzni. Egyszerű sorok voltak. Ám a leány válasza akkor préselt rózsabimbó volt. És az ifju megérté annak jelentését.

Utaiak aztán szétváltak. Az ifju belekerül az élet forgatagába. A sors hányta—vetette hol jobbra, hol balra.

Az első évben eléggé folyt a levelezésük. Vidámsággal telt, gyöngéd, szívélyes sorok voltak ezek. És a leány szemérmes tartózkodása dacára, többet árult el szerelméből, mivel többet vélt olvasni a sorok közül. Azok a sorok ellenben mind szűkebb hanguakká váltak, ritkább is lett a posta.

Pedig Izolda mindennap szokott időben ablakukon kitekintve várta a levélhordó tisztét betöltő zsákos falusi gyereket. Mindrit-

kábban tért az be hozájuk, míg végre a harmadik év felétől kezdve elmaradt a levél.

Az ifju nem irt többé. Belátta, hogy nincs értelme a levelezésnek. Nem volt szerelmes a leányba. Amit iránta érzett sohasem volt több, mint kellemes órák szülte, legföllebb testvéri szeretet. Izoldához intézett sorai inkább köznapiak voltak, mint szerelmet elárulók. Nem emlékezik, hogy tett volna egy szóval is olyan kijelentést, amelyből mélyebb értelmet lehetett volna kiolvasni. Legtávolabbról, a lelkiismeret szavától sinnes tehát kötelezve. Elhagyta a levélírást is, nehogy a gyöngeszálon valami remény táplálódjon, mert most ismerte csak fel igazában a leány helyzetét, aki uri család sarjaként falun kénytelen élni, ahol ritkán akad magához való kérője. Feledtetni akarta az egész ügyet, nehogy ez legyen végeredményben oka az esetleg jelentkező kérő kosarának. Szánakozik rajta nagyon. Sajnálja, hogy egyáltalában abba a faluba került. De tisztán szánalomból feleségül nem veheti. És még ha szerelmes volna, akkor sem venné el: nagyobb foku, egész műveltséggel bíró nőt képzelt mindig feleségül, mert a mézes hetek elmúlnak s marad — a tiszta lég.

Ám nem fog Izoldán a szótlán oktatás.

Aki eddig oly sokat olvasott a hallgatásból, most, mikor a legnyilvánvalóbb, nem érti, nem akarja érteni. Ő szeret, a szeretet pedig vég nélkül remél. Mindennap várja a postásfiút, számlálja a perceket jöttéig, de az csak nem akar betérni hozzájuk. Aztán . . . aztán elkezd gondolkozni. S hiába igyekszik anyja magyarázni a dolgot, hiába terelgeti gondolatait a helyes irányba, az ő logikája helytelen uton halad: Nem jön a levél. Pedig ő irt. Tudom, hogy irt. Irnia kellett! Már oly régóta nem kaptam levelet. Azóta biztosan irt legalább egyet. Nem, nem egyet irt, többet irt. Csak én nem kaptam meg. Igen, igen! Valaki észrevette . . . Bizonyosan! S most elveszi a fiutól a levelet. Vagy a fiu viszi hozzá. Megcsalnak! Mit, mit tegyek? Elmegyek a postára. Megkérdezem. Igen. Bizonyosan van levelem.

Elmegy szegény a postára. Faluhelyen mind ismerik egymást az emberek, legjobban a postás. Ismeri jól a kisasszonyt. Biztosítja, hogy már rég nem jött levele.

Szomorúan megy haza. De nem esüged. Ő nagyon szeret, tehát kitartó. Ha ma nem, hát majd megjön holnap. Hetenkint többször elmegy sétálni a posta felé. Meg-

CSAPÓ LAJOS

ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberiák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőrkabátok
készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és főnem kivitelre fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért. Nagy raktár honi és angol szövetekben. Tisztelettel CSAPÓ LAJOS, szabó-mester.

ugy emberi mint nemzeti szempontból ma az adott helyzetben a közérdek által vont korlátok között csak helyesülhet.

És ha megfontoljuk, ezen egyesülés nem kivihetetlen. Amint az ugoesiak ezeltől 20 évvel simán egyesülhettek, melynek jó magam is tanuja voltam akkor, csak az alapszabály ezimét módosították, úgy bizonyára okkal-móddal ez is létesülhet. Feledhetlen lesz mindég előttem az a pillanat, amidőn az akkori főpásztor elé tisztelgés ezéjából testületileg felvonultunk mint a tanítók atyjához, hogy atyai tanácsokkal lássa el a nemzet napszámosait, könnyebben elviselendő nehéz, fáradságos, de magasztos munkáját. Hogy mily benyomásokkal távoztunk, azt bizonyítani nem kell.

De ha végig tekintünk széles e hazában, ott látjuk már megalakítva a többi egyházmegyei tanítók egyesületét. Ott van a pécsi, szombathelyi, rozsnyói stb. egyházmegyei rk. tanítóinak egyesülete, melynek gyűlései impozás módon tartanak meg és méltán, mert: tiszta igazság ezen tömörített egységes egyesületek fennállása s egészséges irányu megfelelő működése ami néző szempontunkból közérdek, elannyira, hogy ezen kérdés megoldását tovább halogatni nem lehet, különösen most, amikor a kulturellenes és szociális erők mindinkább felszabadulnak s a modern szabad gondolkodók polyp karjaikat nyújtogatják nemcsak a társadalom felé, de elsősorban azok nevelői felé is.

A megoldás módját illetőleg nem lehet ezélem ezuttal sem a részletekre kiterjeszkedő véleményt mondani, sem pedig a megoldásra vonatkozó organikus tervezetet közölni, csupán néhány elvi szempontot kívánok e tekintetben kiemelni:

A megalakult egyesületet hivatalos jellegűvé szükséges tenni, melynek minden az egyházmegyében működő róm. kath. tanító

kötelező tagja legyen. Az egyházmegyében jelenleg fennálló tanítói-körök, melyek ezután is fentartatnak, a megalakult egyesület szakosztályaivá tétessenek.

A működés sulypontja ezután is meghagyatik a körök kebelében. Az egyetemes közgyűlésen azok tevékeny munkássága jegyzőkönyvileg volna feltüntetendő. Továbbá a közgyűlés csak minden 2-ik esetleg 3-ik éven volna tartandó még pedig lehetséges volna váltakozó helyeken — mondjuk a vármegyék főhelyein megtartani, hogy így a tanítóság megismerje más-más vármegye kulturáját, természeti szépségeit, mely mindenestre vonzó erővel bírna.

Ami pedig a tanítók utazási s napidiját illeti, véleményem szerint nem fogja nagyon igénybe venni az iskolafentartók erszényeit, amennyiben az eddig e célra fizetett évi járulékra csak minden 2-ik, vagy esetleg 3-ik évben lesz szükség s féláru vasuti jeggyel utazva, mit e célra engedélyezni szokott a keresk. minisztérium, mondhatni egy jöttával sem fog többbe kerülni mint eddig, mert 2 vagy 3 évi együttes járulék fedezni fogja azt.

Ime ily szépen lehetne koncentrálni s egy lelkes táborba gyűjteni egyházmegyénk lelkes rk. tanítói karát, hogy így vállvetve együttesen mozdítanak és vinnők előbbre egyházmegyénk erkölcsi- és hazafias kulturáját.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Müller István,
alsó ungi esp. ker. tanítói kör jegyzője.

HIREK.

A Széchenyi-Társulat nagygyűlésének jelentőségét mi a közelmúlt hetekben, midőn a mozgalom megindult, vezérezikben méltatnk. Most ismét felhívjuk a figyelmet a legközelebbi vasárnapon tartandó nagy-

kérdi nem jött-e levele. A válasz mindig ugyanaz. Meg is kéri a postást, tegye el majd a levelét, eljön ő maga érte.

Közben az ifju férfivá vált. Az élet hol változtatta, hol esiszolta nézeteit. Még nőtlen. Töri előre magát. Küzd ambícióiért. Magasra akarja vinni. A házasságot kiválóan fontosnak tartja. Végveszéllyel jár az elhamarkodás. Mennyi karriert tett már tönkre. Az övét nem fogja. Vár vele. Olyan esaládba fog benőszülni, amelyik csak tovább fogja vinni felfelé. Hogy kettőn áll a vásár? Nevetséges! Hát nem tudja ő még elbolondítani egy kis fruska fejét?

És Izolda mindig azt a választ kapja: Nem jött. Szívesen félre tettem volna, de nem jött. Utóbb már kevesebbet jár a postára. Mindig azt felelik, nem jött. Gyűlöletes két szó. Már a postást se szereti látni. Kezdi gyűlölni. Mindig csak azt tudja hajtogatni. Nem. Nem megy többet a postára. Ha jön levél, majd elküldik. De hisz'... hiszen már nem is jöhet levél! Mikor is irt? ... Jaj de sok év telt el azóta. Igen; most már nem ír. Nem írhat — személyesen kell eljőnnie. Igen. Bizonyosan személyesen jön el. Ki fogja magyarázni magát. De én egy

esókkal zárom le az ajkát. Jaj be jó lesz! Milyen boldogak leszünk! ... Szegény. Ki tudja, merre jár. Hova vetődött. Meglehet nem is tudott írni. Talán Amerikában van. Biztosan arra került. De már jön haza. Jön ide! ...

Most már nem a postást várja. A vonat érkezését. Az ablakból lesi, jön-e valaki kocsin. Megremeg a kocsizörgésre, de esalódva látja, hogy nem ő jön. És esalódik folyton, oly sok éve már, de remél. Annak így kell történnie, ahogy ő azt magányosságában oly szépen kiszinezve elképzelte. Mind valóra válik még az álom, amelyet gondolatban mindennap végig élvezett.

Közbe kérője is akadt az aranyhaju, kék szemű leánynak, kit a remény ápolott. A szomszéd falu özvegygyé lett kántora kérte meg. Durván kapott kosarat.

*

K... községben ma is látják, amint, noha arany szálait fehérek tarkítják, reménytől sugárzott szemmel, remegő vágyódással vizsgálja a vasutról érkező utasokat.

Vlaziúts Vineze.

gyűlésre, azon reménynek adva kifejezést, hogy városunk minden polgára jelen lesz azon, s segíteni fog a vezetők nemes céljait győzelemre juttatni.

Szatmárvármegye a tüdőbetegekért. A temetők ünnepén, halottak napján, a szegénysorsu tüdőbetegek szomorú ügye lép előtérbe. Mindenütt viszhangra talál a József Kir. Hereceg Szanatorium Egyesület kérés jelszava: Asszonyok! Leányok! Jó lelkék! Kössetek a halottaitoknak szánt koszoruba egy szál virággal kevesebbet s azt ajánljátok föl a halál pitvarában levő tüdőbetegeknek meggyógyítására. Az országban mindenütt rendeznek a szegénysorsu tüdőbetegeknek temetői gyűjtéseket. Nem sokból áll az egész. Négy, öt uri nő megbeszéli a dolgot. A temető bejárója elé tesznek egy ládikát, szekrénykét vagy kosarat. Aztán fölváltva őrzik s fölhívják adakozásra a közönséget. És a közönség a maga irgalom-adományát oly szívesen adja erre a felebaráti célra. Bizony, ha a könyörületnek ez a munkája divatba jönne, nem 80.000 ember halna meg az országban, sokkal kevesebb. Vármegyénk embermentő alispánja, a főszolgabírók, községi előljárók hatalmas segítséggel vannak vármegyénkben. Mintegy 200 gyűjtőtársoly van a községekben s a mai naptól azokba szintén gyűjtik az irgalomfilléreket. Csak aztán ezt a szent vámot senki meg ne tagadja. Lapunkban közzé fogjuk tenni a vármegyénkben s az egyes járásokban gyűjtött adományokról szóló jelentéseket. S örömlükre szolgálna, ha az áldozatkészségnek, az altruizmusnak tündöklő példáját a mi vármegyénk, városunk nyujtaná. Igen kérjük olvasóinkat, tudassák, hol alakult temetői gyűjtő bizottság? És általjában kérjük, hogy segítsük meg a derék egyesületet, mely a gyűjtött összegből életükért nála (és vármegyénkben is) esedező tükövésszes betegeket gyógyíttatja ki, másodsorban új tüdőbetegeket gondozó házakat épít. Az ügy sikere hölgyeink kezeibe van letéve. Győzelmüket hirdessék a fölszártott könnyek és a haláltól megváltott emberek hálaímaja.

Beteg kanonok. Öröndes hír érkezett Budapestról. Sajátkezű levele dr. Binder András kanonoknak, melyben az foglaltatik, hogy egészen jobban érzi magát, így remélhető, hogy a gondos ápolás és kiváló orvosi kezelés visszaadja egészségét. Adja Isten!

Rektorhelyettes. A püspök ur Ó Meltósága dr. Binder András kanonok, papnevelői rektor betegségének időtartamára a rektori teendőket ellátásával dr. Wolkenberg Alajos papnevelői vicerektort megbízta.

Jubileumok. Fecstel János dr. és Fölköl Béla kir. kath. főgimn. tanárok vasárnap töltötték be áldozópapságuknak 25-ik évfordulóját. A nevezetes évforduló alkalmából a főgimn. tanári kara meleg óvációkban részécsitette az intézet eme két kiváló tanárát, kik működésükkel díszére válnak annak a jeles testületnek, melynek tagjai közzé számítottanak. Fecstel János dr. ugyanesak most töltötte be a nöegyletben viselt titkárságának 10-ik évfordulóját. Közhasznu tevékenysége korszakot alkot az egyesületben, melynek ügyét

UJ RUHA-ÜZLET!

Augusztus 1-én nyílt meg Szatmáron,
Deák-téren, (a Fehér-ház mellett)

UJ RUHA-ÜZLET!

KORAI ÁRMINNÉ

kész férfi-, női- és
gyermekruha-üzlete,

ahol a legolcsóbb árak mellett nagy választékban kaphatók férfi-öltönyök, felöltők, utazóbundák, különféle gyermekruhák, valamint dús választékban a legelegánsabb női kabátcsikkok.

állandó ügybuzgósággal és akkora szeretettel szolgálta, hogy általános elismerést szerzett magának. *Fechtel* János neve szorosán össze van forrva a nőegylet történetével. Ennek adott kifejezést a múlt nap a nőegylet, midőn a 10-ik évfordulón valóságos ünnepséget rendezett tiszteletére a városháza tanácstermében. *Jékei* Károlyné elnöknő és dr. *Szücs* Sándor főjegyző meleg hangon üdvözölték a jubilánsat, kifejezést adván kiváló érdemei következtében érzett hálójoknak, *Jékei* Károlyné alelnöknő pedig egy pompás ezüst írókészletet nyújtott át neki, mint az egyesület ajándékát.

Helyettes közjegyző. A közjegyzői kamara a nagyszülősi betöltetlen közjegyzői állás helyettesítésére *Horthy* István közjegyző helyettesét rendelte ki, ki működését a napokban meg is kezdi már.

Hymen. Diszes esküvő volt vasárnapon délelőtt fél 12 órakor a zajtai róm. kath. templomban. E napon esküdtök ugyanis örök hűséget egymásnak dr. *Penyigey* Gyula államvasuti hivatalnok (Debreczen) és *Markseid* Malvinka kisasszony özv. *Markseidné* urnő (Rozsály) kedves leánya. Gyönyörű látványt nyújtott a fehér diszbe öltözött nyoszolyó lányok és feketében lévő vőfélyek, valamint az előkelő nászkisérlet színes felvonulása. Az esküvő alatt bevonuláskor Gaál Lajos kántor, Volekmár D. duros Nászindulóját, szertartás alatt Kontor Elek Magyar Nászindulójának dolce részletét, kivonulásra saját szerzeményű diszindulóját játszotta, a Rieger testvérek orgonagyárát dicsérő remek új orgonán. — *Mohácsy* Ferencz máv. mérnök jegyet váltott *Szintay* Kálmán érendrédi földbirtokos, a „Szatmárvármegye“ tulajdonosának nővérével: *Szintay* Irénkével. — *Balajthy* Béla m. kir. posta- és távirótiszt szombatban tartotta esküvőjét *Török* Ferencz m. kir. állatorvos leányával, *Gizikével*, Nagybanján. — *Vitt* Béla nagybanjai kir. járásbírósi tisztelettel vasárnap tartotta esküvőjét *Pilisvörösváron* *Mazgon* Idával. — *Zsunk* János pénzügyi fogalmazó-gyakornok eljegyezte *Hegedüs* Margitot, *Hegedüs* Ferencz pénzügyi titkár leányát Nagykarolyban.

Választások. A legutóbbi vármegyei közgyűlésen a közigazgatási bizottságba megválasztottak: *Böszörményi* Emil, *Jármy* András, *Pap* Béla, *Madarassy* Dezső és *Szalokay* Sándor. A központi választmányba dr. *Bodoky* Béla és dr. *Vetzák* Ede. Az igazgató választmány elnökévé *Debreczeni* István, tagjaivá *Reök* Gyula, dr. *Aáron* Sándor, dr. *Vetzák* Ede, *Nonn* Gyula, *Schusterits* Ferencz. E bizottságba a főispán dr. *Adler* Adolfot, *Madarassy* Gyulát és dr. *Várady* Jánost nevezte ki. Az állandó bíráló bizottságba megválasztottak *Kende* Zsigmond, *Nagy* Béla, *Domahidy* István, *Nemestóti* Szabó Antal és *Roóz* Sámuel.

Helyettesítés. Dr. *Falussy* Árpád főispán a vármegyei alügyészi állásra *Kallós* Pál nagykarolyi ügyvédet helyettesítette.

Új legényegyleti elnök. A püspök ur *Ó* Méltósága a felsőbányai kath. legényegylet elnökének *Ettinger* János felsőbányai segédlelkész nevezte ki.

A Széchényi-Társulat folyó hó 25-én

tartandó nagygyűlése alkalmából a színházi diszelőadást társulatával *Heves* Béla színigazgató rendezi. Szinre kerül: *Szent* István ajándéka, alkalmi prológ. Ezt követi *Bajazzók*, magán szám éneklő *Érezkövy* Károly. Utána az *Elnémult* harangok, szimfónia, írta *Rákosi* Viktor. Helyárok a rendesek. *Jegyek* *Lówy* Miksa könyvkereskedésében kaphatók. Megjegyezzük, hogy az előadás iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a színházi jegyek legnagyobb része már előjegyeztetett.

Tanítónői kinevezés. *Mazurek* Irma okleveles tanítónőt, a helybeli róm. kath. tanítónőképző intézet kitűnő képesítésű volt növendékét az újkígyósi róm. kath. iskola-szék egyhangulag választotta meg tanítónőnek.

Királyi kitüntetés átadása. *Ács* Géza járási csendőr-mestert szolgálati érdemeiért legfelsőbb helyről a koronás ezüst érdemkereszttel tüntették ki. A derék járásörmester azért kapta ezt a kitüntetést, mert számos gyilkossági, betörési és rablási nagyobb ügy földelésében kiváló sikerrel vett részt. A rendjelet kellő ünnepség keretében szombaton adta át *Ácsnak* *Forgách* Vilmos csendőrhadnagy. Az ünnepen a helybeli és a külső állomásokról felszázad csendőr volt jelen, akik utóbb a feldíszített járásörmester előtt díszmenetben elléptek. A várost az átadásnál *Körösmezői* Antal főjegyző, *Tankóczy* Gyula főkapitány, *Hajdú* Károly katonai ügyosztályvezető-kapitány és *Makay* Sándor rendőrtiszt képviselték. *Ács* délben a megjelentek tiszteletére vendégséget adott.

Gyászhir. *Kiss* Áron dr. budapesti tanítóképző igazgató élete 63-ik évében, okt. hó 15-én elhunyt. A boldogult vármegyénkben *Poresalmán* született s fia volt *Kiss* Áron debreczeni superintendensnek. — *Kinczler* Ignác, volt 48-as honvéd, városunk régi, közismert polgára, e hó 15-én 87 éves korában meghalt. — *Szász* Géza nyug. műszaki tanácsos Egerben, életének 70-ik évében elhunyt. *Erdőssy* Vilmos lapszerkesztő, az elhunytban, ki hosszabb ideig szatmári lakos volt, sógorát gyászolja. — *Wernőczy* István nagybanjai ny. számtanácsos leánya, *Matild*, *Pfeilmayer* Gáborné e hó 11-én délután 38 éves korában meghalt. A boldogult tüdőveszében szenvedett s Szatmárról hazautazóban volt vasárnap Nagybanjára, amikor utközben nagyon rosszul lett s a vonaton meghalt. Szülei, fivére, férje, két gyermeke s kiterjedt rokonság gyászolja, temetése Nagybanján volt nagy részvét mellett. — Ungvármegyének egyik legrégebb oszlopos tagja szünet meg élni e hó 15-én. *Somlyói Szilágyi* Ferencz nagyszeretvái birtokos, a törvényhatósági bizottság virilis tagja hunyt el ekkor, életének 81-ik évében, Végtisztesége e hó 17-én ment végbe nagy részvét mellett. Az elhunytat özvegye szül. *Hutka* Erzsébet, gyermekei *Horváth* Istvánné *Szilágyi* Zsuzsánna, *Dobos* Gyuláné *Szilágyi* Hona, *Mezey* Gyuláné *Szilágyi* Erzsébet, *Szilágyi* Sándor szobránczi tb. főszolgabíró, *Schmidt* Gézáné *Szilágyi* Mária és nagyszámu unoka és rokon gyászolja.

Kitüntetés. *Hencz* Lajos őrmester m. kir. 12-ik honvéddyalozozred 3-ik zászlóaljánál hű és buzgó katonai szolgálata elismeré-

seül *Ó* felségétől a koronás ezüst érdemkeresztet kapta.

Virilisek. Az igazoló választmány *Korányi* János elnöklésével október 16-án ülést tartott, melyen összeállította a legtöbb adót fizetőknek 1909. évre szóló ideiglenes névjegyzékét. Ezt a jegyzéket közszemlére fogják kitenni.

Fegyelmi egy tanító ellen. A válás és közoktatásügyi miniszter *Dipse* György magyarkékesi gr. kath. tanító ellen a szamosújvári püspökség által fegyelmi vizsgálatot indított. Egyidejűleg az államségélyt is megvonta tőle, mivel *Dipse* magatartása hazafisági szempontból kifogás alá esett.

Hivatásának áldozata. *Zádori* János ecsedi csendőr-örmester derekas részt vett a láp környékén garázdálkodott ama cigánykaraván üldözésében, melynek viselt dolgairól mi is hirt adunk. Október 13-án még semmi baja sem volt, azonban másnap, a kiállott izgalmak következtében az elméje hirtelen megzavarodott. A boldogtalant felszállították a fővárosba.

Fegyelmi a lápnál. Ecsedi-láp társulat választmányára a *Simkó-Wieser* afférből kifolyólag, *Simkó* Aladár irodatisztet 100 korona pénzbírságra, *Wieser* Miklós szakaszmérnököt pedig írásbeli dorgálásra ítélte. — Ujabbán *Simkó* Aladár ellen több kisebb ügyből kifolyólag, tizenhárom más tisztviselő ellen pedig a *Simkó-Wieser* ügyben való állásfoglalásuk miatt rendelték el a fegyelmi eljárást.

A nőegyleti árvaház részére adakoztak: *Jékei* Károlyné, *Schönplflug* Jenőné ivén *Szatmári* Püspök *Ó* Méltósága 200 K, *Szabó* Norbert 30 K, *Pemp* Antal 30 K, *Hehelein* Károly 30 K, dr. *Hámon* Róbert 10 K, *Szabó* István 10 K, dr. *Binder* András 20 K, *Zahoránszky* István, dr. *Ratkovszky*, *Lovász* Győző, *Lahoesinszky* Béla, dr. *Láng* Antal, dr. *Kovács* Gyula, dr. *Wolkenberg* Alajos 2—2 koronát. Összesen 344 korona, mely kegyes adományokért hálás köszönetet mond az elnökség.

A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület a múlt nap tartotta rendes őszi közgyűlését, mely az elnökön és titkáron kívül mindössze két megjelent tag daczára határozatképes volt, miután a 14 nappal előbbre hirdetett közgyűlés sem volt megtartható. Elfogadták a titkári nyugdíjszabályzat-tervezetnek az Egyesületet terhelő pontját, az alapszabályok módosítására és a csikó legelő kibérlésére bizottság küldetett ki, állást foglaltak a „*Vinca*“ szerződés ellen, végre megállapították az őszi díjazások idejét és helyét, *Poszvék* Nándor azon határozati javaslatával, hogy lépéseket tesznek, miszerint a díjak ne pénzben, hanem gazdasági eszközökben adassanak ki.

Pályázat segédjegyzői állásra. A nagybanjai járáshoz tartozó *Erdőszádai* körjegyzőségben lemondás folytán üresedésben jött segédjegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények november 4-ig a nagybanjai főszolgabíróhoz beadhatók.

Képkiallítást rendez városunkban *Zeller* Mihály budapesti festőművész, aki szatmári születésű és a világhírű *Lotz* Károlynak vol-

Fogorvosi műtermem és lakásom a *Lévay-palota* emeletén, *Hám János-utca 12-ik* szám alatt van (a kir. törvényszéki palotával szemben). Kiváló tisztelettel **BAKCSY, fogorvos.**

tanítványa. A képiállítás kedden a város-háza dísztermében nyílt meg.

Papszentelés. *Lubomérsky* Jenő diakonust, ki jelenleg Pálócson mint segédlelkész működik, november 15-én fogja a püspök ur Ő Méltósága saját házi kápolnájában áldozópappá szentelni. Ugyanakkor adja fel a tonsurát és kisebb rendeket Dicia Béla, Hágén János, Kincsessy Antal, Veress György II. éves, Csont Ignác, Deák János, Hebe József, Kati József, Kölesei Kálmán, Lőrincz István, Merlák Ferencz, Radies István és Weisz József I. éves papnövédeknek.

Államosítják az árvaszékeket. A belügyminiszteriumban törvénytervezetet dolgoznak ki a megyei árvaszékek államosításáról. — Az újabb reform lényege az, hogy megszüntetik az árvaszékeket s a hagyatéki bíróságokat, illetőleg ezt a kettőt egy állami hivatal keretében egyesítik. Az árvaszékek államosítása folytán a gyámügyeket sokkal hamarabb bonyolítják majd le, mint most.

A szüret hétfőn kezdődött a Szatmár-hegyen, Kellemetlen meglepetés érte a gazdákat. Hétfőn reggel erősen havazni kezdett, mely tartott egész nap és éjjel, sőt kedden is, ma reggelre pedig jókora fagy volt. Az idő egészen téli, a szőlőtermésben igen sok kárt okozott.

Katholikus iskolák védelme. Nagyszerűen sikerült jótékonyezélu táncmulatság volt folyó hó 4-én Zajtán, melynek tiszta jövedelméből az 1907. XXVII. t. cz.-ben előírt összes taneszközöket beszerezte a róm. kath. iskola 124 kor. értékben, tehát ebben a tekintetben ezen iskola ellen semmiféle kifogás nem emelhető. Vajha minden iskola követné e szép példát.

A boritaladó eltörlése érdekében. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete ma d. e. fél 9 órára Budapestre országos tiltakozó gyűlésre hívta össze a boritaladó törlése érdekében a termelőket, kereskedőket és vendéglősöket, valamint azok országos és vidéki szervezeteit, továbbá az országgyűlési képviselőket, hortermelő városokat és községeket, egyszóval az összes érdekelteket. A gyűlés a Tattersallban (külső Kerepesi-ut) lesz.

Felsült völegény szöktetők. Kedélyes esemény játszódott le Nagykárolyban egy polgári családban tartott eljegyzés alkalmával. A völegény, a ki foglalkozásra nézve mészáros iparos végtelen szerette bájos menyasszonyát. — Ezt a boldogságot azonban a családtagok megirigyelték tőle, s minden lehetőt elkövettek arra nézve, hogy a fiatalembert menyasszonyától eltávolítsák. A folytonos zaklatásnak végre engedett a fiatal ember s kijelentette, hogy lemond menyasszonyáról és távozik a városból. A rokonok azonban ezzel nem elégedtek meg, azt kívánták, hogy váltson jegyet egy tasnádi leánnyal. Hosszas gondolkodás után végre engedett, s kitűzték az eljegyzés napját. A völegényjelöltet kikísérték a vonathoz, ellátták pénzzel és jó tanácsokkal s méltó művek feletti örömlükben nagy ebédet esuptak. Javában folyt az ebéd, a mikor egyszerre belép a fiatal ember, aki csak Mezőteremig utazott s onnan a másik vonattal visszatért, karján régi jegyesével s áldását kérte a rokonoknak frigyökre. — A családtagoknak nem volt más mit tenniök, mint akarva, akaratlan beleegyezésüket adni a házassághoz, de felfogadták, hogy többet nem avatkoznak völegény szöktetésbe.

Elhalasztott tárgysorsjáték. A pénzügyminiszter Luby Géza orsz. képviselő és Biky Károly ref. esperesnek megengedte, hogy a szatmári ref. egyházi épületek kibő-

vitése céljából rendezendő tárgysorsjáték húzása, mely f. évi október 1-re tüzetett ki, 1908. évi 100,438. sz. rendelete alapján 1909. évi január 25-én ejtessék meg. Egyben értesítette az illetőket, hogy az 1 százalék nyemremenyadót elengedi.

Aki jó bort szeret inni, keresse fel a HUNGARIÁT. Egy liter must házhöz 28 krajczár. Kiemelendő még a többek közt egy palaczk saját töltésű bor Hungária gyöngye cím alatt 50 krajczár.

Hangszer üzlet!
Szalai Simon
hangszer és zongorakészítő s hangoló
Szatmár, Kazinczy-u. 14.
Guttman-palota.

Özv. Lauf Józsefné és Fia
szobafestő Szatmár, József kir. herceg-u. 14 sz.

35 év óta fennálló üzlet.

Elvállal szoba és templomfestést, tapétázást, mázolást és minden e szakba vágó munka gyorsan és pontosan való elkészítését olcsó árák mellett. Szives pártfogást kér özv. Lauf Józsefné és Fia.

Üzlet átvétel. A Néhma Lajos Józser kávéüzletét átvette **Benkő Sándor**, kinek előzőkenysége és szakképzettsége biztosítja a vevő közönséget. 10—12%-al olcsóbban szerelhetjük be kávé szükségletünket mint bár hol.

Weisz Zoltán modern könyv-zenemű- és papirkereskedését a Gutman-palota sarokhelyiségében, fényesen berendezve, megnyitotta!

Aki egy jó varrógépet óhajt venni az forduljon teljes bizalommal **Hammer Ignácz műszerészhez Szatmár, Battyhányi utca 1-ső sz.**, mert mint értesültünk, megszerezte a világhírű „Pfaff” gépek egyedüli képviselőt és ez maga is már a legnagyobb biztosítékot nyújtja arra, hogy egy kitűnő varrógépet kap az, aki nála szerezi be ezen cikkben a szükségletét.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet **Kepes David** mű-órás és ékszerésznél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerési ezikkben — a legolcsóbb árák mellett. **Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.**

Értesítés. Értesitem a m. t. közönséget, hogy **ház, birtok, üzlet és lakásközvetítő irodám** Várdomb-utczába, az izr. templommal szemben helyeztem át. **Zichermann Mór**

Munkatárs: **Vlazáts Vince.**
Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

Szives tudomásul!

Bátorkodom a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét felhívni, mielőtt a szőrme-szükségletét beszerezné, tekintse meg saját készítményü finom **szőrme-boáimat** (coliót), melyekből nagy választékot tartok raktáron; ezenkívül mindennemű finom **szőrme-árukat muffokat és persiáner-sapkákat.**

Egyszersmind szives tudomására hozom, hogy ugyanezen üzlethelyiségben **kötszerraktáram van**, melyben nagy választékot tartok mindennemű kötszerekben.

Továbbá **gummi árúknban** nagy választékot tartok.

Postai megrendeléseket diszkrétan eszközlöm.

Utazóbundák kikölesönöztetnek!

Kérve a n. é. közönség becses pártfogását, pontos kiszolgálásom teljesítése mellett maradtam teljes tisztelettel

Görömbey János szücs
DEÁK-TÉR, ANTAL D. HÁZ.

Elsőrendű porosz kőszén és vágott tűzifa

valamint

I. rendű bükkhasábfa,
I. rendű gyertyánfa,
I. rendű cserfa,
I. rendű tölgyfa,

vastag hántott vargafa,
többféle dorongfa kapható

Fischer Herman

fakereskedőnél Szatmár,

Báthory-utca 10. sz. Telefon 122.

Raktárak: a lakásnál, a Szentvéri-és máv. állomásnál.

IFJ. **RUBINSZKY**

IPARMŰVÉSZETI

SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ).

FERENCZ

MŰHELYE

Modern háló, ebédlő, szalon vagy uri szoba berendezések, valamint leányszoba berendezések művészi kivitelben készülnek.

KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KESZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

Szálloda, étterem és kávéház megnyitás! ...

Értesitem Szatmár város és vidéke m. t. közönségét, hogy a

Károlyi-Szállodát

átvettem

és azt szeptember 5-én megnyitottam. Felhívom a m. t. közönség b. figyelmét az újonnan átalakított és fényesen berendezett **kávéházra**, hol is kitűnő tekeasztalokról gondoskodtam. — Izletes ételek, szakszerűen kezelt borok és mindig frissen csapolt sör, a nap bármely szakában kapható, nemkülönben kitűnő zónareggelik.

Havi abonensek elfogadtatnak.

Elvállalok **lakodalmakat és társasvacsorákat**. — Társaságok részére külön helyiségekkel (schambré-szeparé) rendelkezem. — A m. t. közönség szíves pártfogását kérve, kitűnő tisztelettel:

Márkus Sándor,
vendéglős.

Kitűnő tekepálya!

Hammer Ignácz

műszerész, kerékpár és varrógépraktár Szatmár, Batthyányi- u. 1.

Schwarz Albert-féle bolthelyiségben.

Világhírű
„PFÄFF“
varrógépek Szatmár-
megye egyedüli képviselője.

Kedvező részletfizetés, 8 éves jótállás.

Szakszerű javítóműhely

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SZABÓ SÁNDOR, SZATMÁR

SZOBRÁSZ, ARANYOZÓ ÉS OLTÁRÉPÍTŐ, BÁTHORY-UTCZA 18. SZÁM.

Elvállalom új oltárok, szószékek, szent sírok, szent szobrok készítését kőből, fából vagy imitációból. Régi munkák felújítását mérsékelt árak mellett készítek. Új oltárképeket hírneves festőművészek közreműködésével állítom elő. Műtermemben kész templom- és szabadiszek vannak raktáron. Továbbá e helyen is felhívom a főtisztelendő urak szíves figyelmét a műtermemben készletben levő stáció-dombormű képek megtekintésére. Költségvetéssel, rajzokkal díjmentesen szolgálok. Az aranyozás tiszta Katalin arannyal történik. Az ügy könnyebb elintézése czéljából saját költséggel utazom bárhova.

Teljesített munkáimról számos elismerő levél van birtokomban, úgy mint Ft. Govrik János kerületi esperes, kőkönyvesi rk. plébános urtól, Ft. Ekkel Lajos r. lelkész urtól, Ft. Damjanovich Viktor gk. esperes-lelkész urtól, Ft. Könes László rk. lelkész urtól, és Ft. Unger Lajos rk. lelkész urtól, melyeknek szövegét helyszűke miatt nem ismertethetem.

Értesítés.

Van szerenésenk a m. t. közönség b. tudomására hozni, hogy az Avasujfalui

„Oroszlán“ gyógyásványviz kizárólagos elárúsítását

Szatmár városára kiterjeszkedőleg a gyógyforrás tulajdonosától elvállaltuk.

Az **Oroszlán** sós, égvényes savanyuvizet az alábbi árak mellett árúsítjuk:

1/2 literes üveggel	7 krajczár.
1 „ „ „ „	12 „
1 1/2 „ „ „ „	15 „
2 „ „ „ „	18 „

Az 1 1/2 és 2 literes üvegek **légmentesen elzárható dugasszal** vannak ellátva. — A m. t. közönség kényelmére az „Oroszlán“ savanyuvizet

mindenkinek hához szállítjuk.

Az „Oroszlán“ savanyuvizet **borral kitűnő!** És mint gyógyvizet elősegíti az emésztést, jó étvágyat csinál, üdít, gyógyít. Ezt igazolják Dr. Lengyel Béla és dr. Hankó Vilmos egyetemi tanárok és dr. Boleman István kir. tanácsos, vihnyei fürdőorvos ellenőrző kísérletei is. — Hogy az „Oroszlán“ savanyu gyógyvizet az ország összes gyógyásványvizei között első helyet foglal el, igazolják az alábbi kitüntetések:

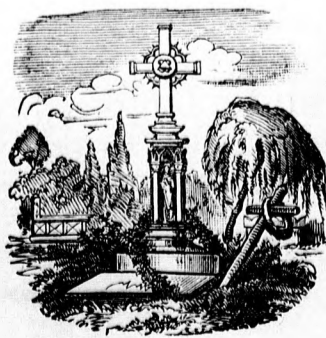
1894. évben Bécsben nagy aranyéremmel és diszoklevéllel. — 1896. évben Ezeréves magyarországi kiállításon aranyéremmel és diszoklevéllel. — 1897. évben a brüsszeli nemzetközi világkiállításon aranyéremmel és diszoklevéllel. — 1899. évben Szegeden, a Gazd. Egyes. Orsz. Szöv. kiállításon ezüstéremmel. — 1900. évben a párisi világkiállításon aranyéremmel és diszoklevéllel. — 1904. évben a sz.-louis-i nemzetközi világkiállításon (Észak Amerika) ezüstérem és diszoklevéllel. — 1907. évben oláhországi élelmiszeri nemzetközi kiállításon bronzérem és diszoklevéllel lett kitüntetve. Nyugodt lélekkel ajánlhatjuk tehát mindenkinek, hogy **igyon „Oroszlán“ savanyuvizet.** Megrendelhető állandóan bármily nagy mennyiségben is **Rákóczi-u. 42. sz.**, a irodahelyiségünkben.

B. rendelésüket kéri

tisztelettel

Telefon 218. szám.

Lévay György és Tsa.

FÜLÖP és SINGER sirkőnagyraktáraik

Szatmár — Nagykároly.
Attila-utca 1/B. Széchenyi-utca 30.

Ajánlják sirkőveiket a legnagyobb választékban, u. m.: fehér cararra, fekete Schvöd granit, sziléziai szürke granit, Porphir és Labrador kövekből. **Mindennemű temető munkákat, u. m. áthelyezéseket, állításokat, utánvésést és aranyozást bámulatos olcsó árban 25 évi írásbeli jótállás mellett elvállalnak.**

Sírszegélyek, vasrácsok, uti keresztek

Óriási választék márványlapokban. Költségvetés és rajzok ingyen és bérmentve.

Sürgönyeim: **FÜLÖP** kőfaragó Szatmár.

ŐSZI SARJU LEGELŐ

300 hold kiadó

a csonkási bérletünkön.
NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

Szatmár, Deák-tér 7. sz.
Telefon szám 16.

Ellenbógen Tóbiásné

első szatmári petroleum szállító
Kazinczy-utca 17. szám.

Tisztelettel hozom a m. t. közönség szives tudomására, hogy évek óta fennálló

petroleum szállító

üzletemet Kazinczy-u. 17. sz., a zárdával szembe levő bolthelyiségbe helyeztem át, ezek folytán kérem petroleum szükségletét nálam beszerezni, ahol a legfinomabb *császárolajtól kezdve a legolcsóbb minőségű petroleumig*, minden versenyt kizáró *olcsó árban* nálam beszerezhető. — 5 literes kannát *díjmentesen* kölcsönzök. — Minden megrendelést pontosan, saját fogatommal *házhoz szállítok*. Kisebbségek megrendeléseket is eszközölök. — Kiváló tisztelettel:

Ellenbógen Tóbiásné,

petroleum szállító.
Napi árak. — Telefon 164.

100.000

lábat tesz tönkre a szűk czipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jóbarátja, az rendelni fog izlése szerint czipőt

VALEK és RAJZ

czipész mesterek üzletében
Szatmár, Eötvös-u. 2. szám.
(Heinrich-palota.)

Telefon 85.
Helyi 1 kor. értékű vásárlás már helybe szállítva.

Árjegyzék BÖLÖNYI LÁSZLÓ

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL
SZATMÁR, a Széchenyi-utca sarkán.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül, készpénz vagy utánvétellel értendők.

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik.

Helybeli megrendelések hazaszállítva.

Friss husok.		rt.	kr.	Füstölt áruk.		frt.	kr.	Szalonák.		frt.	kr.
1 ko.	marhahus pecsénye	64		1 ko.	debreczeni páros	60		1 ko.	sonka csont nélkül	1	30
1 "	" levosnek	60		" "	lengyel kolbász	80		1 "	" kifőve	2	50
1 "	sertéshus	68		" "	sonka kolbász	80		" "	Császár hus bőrrel		90
1 "	borjúhús	76		" "	krakói	80		" "	karaj bőr nélkül		90
1 "	bárányhús	60		" "	krinolin	80		" "	lapocka és oldal		72
1 "	juh-hús	—		" "	parizer	80		1 ko.	páczolt nyelv.		20
1 "	friss hús olvasztani	72		" "	máj sajt	80		1 drb.	sertés nyelv.		80
1 "	" szalona	72		" "	disznófej sajt	74		1 ko.	tepertő		80
1 "	" bőrnélkül	72		100	pár virsli tormás	5		Szalonák.			
1 "	friss kolbász borsos	76		100	pár frankfu. ti	8					
1 "	friss zsir	80		100	drb. salvaláté	5					
Kolbász árak.				Füstölt áruk.				100 ko.	fehér szalona	76	—
1 ko.	szalámi	2	—	1 ko.	sonka páczolt	1	20	1 ko.	paprikás stráf		88
1 "	füstölt magy. kolb.	90						" "	kolozsvári szelet		96
								" "	füstölt szalona		80

Tisztelettel: Bölönyi László.

Fehérnemű :: gőzmosógár.

Uj! Uj!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy engedve a hozzám intézett számtalan felkérésnek, 22 év óta fennálló jó hírnevű kelmefestő és vegytisztító gyárral kapcsolatosan

fehérnemű gőzmosógárat és plisseé-vasaldát

rendeztem be. — Gyáram, mely a külföld leghíresebb gyárai által készített gépekkel van felszerelve, nemcsak a fővárosi, de bármely külföldi hasonló vállalattal egy árak, mint munka tekintetében teljesen egyenrangú és a közönség igényeit a teljes mértékben kifogja elégíteni. — Nagybecsű szives pártfogását kérve

Hájtájer Pál.

Figyelmeztetés: Gyáram, mely az egyedüli Gőzmosógár Szatmáron, nem tévesztendő össze Gőzmosódnak elnevezett más vállalattal.

Főfelvételi üzlete: Kossuth L.-u. 10.
Fiók felvételi üzlet: Kazinczy-utca.

Inglük József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendákat*; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az *elegáns szabás és finom kivételre* fektetem, a mellett teljes kezességet válllok szállítványaim valódi színe és tartóságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben, Elsőrangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem *nagy forgalma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom*, mint bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésére fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

Az alábbi elsőrangú czegeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS köszörüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségebe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádogos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szives pártfogását kérve,

tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és csizmák is készülnek.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Vuja János

hoz, **SZATMÁR**, Deák-tér, (Keresztos András-féle ház) aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis valódi finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és csizmákat nagyon is versenyképes árak mellett hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánezatokat teljesen kiküszöbölte, és a kinek áru csinosság dolgában is párját ritkítja

Mindenkinek

saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-... áru szükségletét ..

Oesztreicher Tóbiás

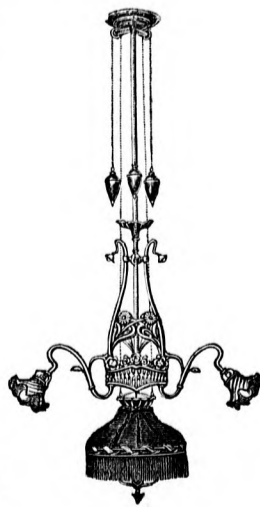
gyári nagy raktárában szerezze be **SZATMÁRON**, Deák-tér 21. sz. a., és a nagybányai fióküzletében

Ajándék áruk:

Tisztelettel tudatom, hogy a nyári idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozással:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14—-től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6—-től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5 60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5 60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—től „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ 6 pár	K 1.50-től „
Csiszolt kristály üvegből különböző díszítéssel	Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb	Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „	Csigaszervezetű díszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék dísz tárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos csillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos esengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányos árban, pontosan eszközöltetnek. Villamoségő drbja 60 f. Mindenféle ujdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a nyári vásár!

Óriási választék ujdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a leggyorsabbtól a legizlésebb tárgyak, u. m.: játék, díszmü, rövid, nürnbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSÉKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerékű triciklik.

Óriási választék Francia babkában.

Mielőtt személy, jelzalog, vagy építési

KÖLCSÖN

iránt intézkednék, kérjen díjtalanul prospektust.

MELLER L. EGYED — BUDAPEST

IX., Lónyai-utca 7. szám. — Telefon-Interurban 46—31.

HORVAY és SZABÓ

festők Szatmár, Kinizsy-u. 29.

Elvállalnak szobafestést, mázolást, czim- és czimer-festést, valamint aranyozást és tapétázást. Templom festéseket minden stílusban.

::: **Üveg czimtaáblák készítése** :::